

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/235475,Anna-Plonska-Zeby-z-Was-wyrosly-orleta-Ksiadz-Franciszek-Pluta.html>

26.02.2026, 21:50

Anna Płńska: Żeby z Was wyrosły orlęta... Ksiądz Franciszek Pluta

„Dzieci moje bardzo kochane. O jednym tylko marzyłem, o jednym tylko myślałem i miałem tylko jedno pragnienie – żeby z was wyrosły dla Polski orlęta, a nie kacząta...” – tymi słowami ks. Franciszek Pluta zwrócił się do byłych wychowanków Osiedla Dzieci Polskich w Balachadi, którego był komendantem w latach 1942-1946, podczas zjazdu 18 lipca 1981 r.

[Dzieci Indie Kościół](#)

24.12

Msza święta celebrowana przez ks. Franciszka Plutę w kaplicy osiedlowej. Osiedle Dzieci Polskich w Balachadi, 1942-1946. Zdjęcie pochodzi z kolekcji przekazanej do zasobu Archiwum IPN przez p. Wiesława Stypułę (fot. z zasobu IPN)

Franciszek Pluta urodził się w Kocinie 24 grudnia 1905 r., jako syn Jana i Marii. Edukację rozpoczął w rodzinnej miejscowości, a kontynuował w Pińczowie. W 1926 r. wstąpił do Seminarium Duchownego w Łucku na Wołyniu, gdzie studiował teologię.

29 stycznia 1933 r. biskup sufragany Stefan Walczykiewicz udzielił alumnowi Plucie święceń kapłańskich¹. Jeszcze w tym samym roku młodego kapłana skierowano z posługą do parafii w Równem na Wołyniu.

Wojenny los

Po trzech latach, w 1936 r., ks. Franciszek Pluta został mianowany proboszczem w parafii w Janowej Dolinie (woj. wołyńskie). W tej też miejscowości zastał go wybuch II wojny światowej oraz agresja Związku Sowieckiego.

W początkach października 1939 r. ks. Pluta został aresztowany przez sowieckie władze okupacyjne. Więziony był kolejno: w Kostopolu, Równem, Zdołbunowie oraz Dubnie. Następnie został wywieziony do Kijowa i skazany na karę śmierci, zamienioną następnie na 15 lat ciężkich robót w łagrze. Ksiądz Pluta karę odbywał w łagrze w Suchobezwodnoje, pracując przy wyrębie lasu.

Po podpisaniu, 30 lipca 1941 r., układu Sikorski-Majski i ogłoszeniu tzw. amnestii, wolność otrzymały setki tysięcy Polaków przebywających na terenie Związku Sowieckiego, w tym również ks. Pluta, który po dotarciu do Buzułuku, w grudniu 1941 r., został mianowany kapelanem garnizonu Sztabu Armii Polskiej w ZSRR.

Miesiąc później, w styczniu 1942 r., powierzono mu opiekę duszpasterską nad tworzącą się 9. Dywizją Piechoty, co faktycznie nie doszło do skutku, gdyż w myśl zapisów rozkazu oddelegowano go na stanowisko komendanta i kapelana do tworzącego się osiedla dla polskich sierot w Indiach, tj. Osiedla Dzieci Polskich w Balachadi koło Nawanagaru.

Osiedle w Balachadi

Dzięki akcji ekspedycyjnej zorganizowanej przez Konsulat Generalny RP oraz Polski Czerwony Krzyż w Bombaju pierwsza grupa małych Polaków przekroczyła bramę nowo utworzonego ośrodka w lipcu 1942 r.

Dobroczyńcą dziecięcego obozu był maharadża Jam Saheb Digvijaysinhji, władca księstwa Nawanagaru, który w wywiadzie dla tygodnika „Polska” podkreślił:

„Komendantem obozu jest obecnie jeden z kapelanów polskiego wojska. Obóz podzielony na sekcje połączone ze sobą drogami. Mieszkańcy obozu nadali tym drogom najrozmaitsze polskie nazwy. [...] W parę dni po przybyciu dzieci odbyła się w obozie wielka uroczystość, na której byłem obecny. Na maszt nad obozem wciągnięto sztandar polski. Dzieci w skupieniu odśpiewały hymn narodowy. Dla upamiętnienia mojej pierwszej wizyty dzieci nazwały moim imieniem główną aleję przecinającą obóz”.

Osiedle w Balachadi było pierwszym stałym ośrodkiem na Półwyspie Indyjskim i funkcjonowało w latach 1942-1946.

[Czytaj artykuł Anny Płońskiej *Żeby z Was wyrosły orlęta... Ksiądz Franciszek Pluta na portalu przystanekhistoria.pl*](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Dzieci, Indie, Kościół

Artykuł